

LEDARE

Det är onekligen en spännande höst vi går till mötes efter att den nya lagen om företagsrekonstruktion har trätt i kraft den 1 augusti i år. De ansökningar som har skett efter detta datum följer vi noga upp för att få en bild av hur den nya lagen praktiskt tillämpas. Rekonstruktions- och insolvensdirektivet är nu implementerat i och med lagens ikraftträdande. Som bekant innehåller lagen, för oss i Sverige, flera nyheter. I den praxis som nu börjat komma har två frågor särskilt behandlats. Den första frågan gäller livskraftstestet i 2 kap. 10 § 2 p. LFR, och den andra frågan gäller vad som krävs för att utses till rekonstruktör, 2 kap. 15 § LFR.

Vid en ansökan om företagsrekonstruktion har domstolen att pröva två led för att kunna besluta om företagsrekonstruktion. För det första att det kan antas att gäldenären inte kan betala sina förfallna skulder eller att en sådan oförmåga inträder inom kort eller att gäldenären i något annat avseende har ekonomiska svårigheter som innebär en risk för insolvens, och för det andra att det ska finnas grundad anledning att anta att verksamhetens livskraft kan säkras genom rekonstruktionen. Bedömningen av huruvida livskraftstestet är uppfyllt tar sikte på dels förutsättningarna att få till stånd en lyckad företagsrekonstruktion, dels möjligheten för gäldenären att överleva efter rekonstruktionen. Av propositionen framgår att om det står klart att gäldenären kommer att gå i konkurs alldeles oavsett om företagsrekonstruktion beviljas eller inte är livskraftstestet inte uppfyllt. Livskraftstestet är heller inte uppfyllt enbart av det skälet att möjligheten till att en företagsrekonstruktion leder till att verksamheten kan rekonstrueras inte framstår som utesluten. Det ska finnas konkreta omständigheter som talar för att en rekonstruktion i det enskilda fallet har förutsättningar att lyckas. I detta ligger att gäldenären måste ha avsikt och förmåga att fullfölja en företagsrekonstruktion. Om rekonstruktionen förutsätter en skulduppställning med borgenärerna för att bli lyckosam är ett riktmärke att gäldenären har förmåga att betala åtminstone 25 procent av fordringarnas belopp

(jfr ackordsgränsen i 3 kap. 2 § i 1996 års lag). Om gäldenärens betalningsförmåga är mer begränsad ställs särskilda krav på sökanden att förklara varför rekonstruktionen ändå har förutsättningar att lyckas. Det ankommer alltså på domstolen att göra en prognos om gäldenärsföretagets framtidsutsikter eller mer eller mindre kvalificerade bedömningar av hur den kommer framtiden kan gestalta sig. Av rekonstruktions- och insolvensdirektivet framgår inte hur denna bedömning ska gå till. Prognosen är därmed subjektiv i någon mening. Ett av de första rättsfallen som inkommit beträffande livskraftstestet är ett beslut av Stockholms tingsrätt den 15 augusti 2022 (Mål nr Ä 11774-22). Det tas upp under debatt.

I den nya lagen om företagsrekonstruktion har kraven för att utses till rekonstruktör under företagsrekonstruktion skärpts. Av 2 kap. 15 § LFR framgår att en rekonstruktör måste uppfylla de krav som gäller för konkursförvaltare. Av 7 kap. 1 § 1 st. KonkL framgår att en konkursförvaltare ska ha den särskilda insikt och erfarenhet som uppdraget kräver samt även i övrigt vara lämplig för uppdraget. För att komma i fråga för ett uppdrag som rekonstruktör krävs mycket goda kunskaper i bl.a. insolvensrätt, aktiebolagsrätt, affärsjuridik och företagande. Hänvisningen till kraven på konkursförvaltare innebär att företrädesvis advokater specialiserade på konkursförvaltning eller anställd vid ackordscentral med motsvarande erfarenhet kan komma i fråga för uppdrag som rekonstruktör. Rekonstruktören behöver också ha en egen utvecklad kontorsorganisation något som tillsynsmyndigheten särskilt har tagit fasta på i sitt ställningstagande. En anledning till det är att förebygga det missbruk som tidigare har förekommit av att en advokat på en byrå utsågs till rekonstruktör och lånade ut sitt namn till någon annan. Det har i praxis inkommit sådana ansökningar med ett förslag till rekonstruktör som saknar en egen kontorsförvaltning. Det är viktigt att framförallt när TSM ska höras, om tilltänkt rekonstruktör är lämplig, verkar för att en sådan rekonstruktör inte utses i enlighet med sitt eget ställningstagande (KFM 11571-2022). I ställningstagandet anges det uttryckligen att rekonstruktören ska ha erfarenhet av självständig handläggning av

affärsjuridiska ärenden under eget personligt ansvar och ha tillgång till en egen, väl utvecklad och permanent kontorsorganisation. Ställningstagande publiceras i detta nummer under rubriken Notiser. Det var lagstiftarens mening att något annat inte ska förekomma i den praktiska hanteringen när en rekonstruktör utses.

Marie Karlsson-Tuula